

Zástavní právo

V případech, v nichž zástavní věřitel neměl (jen z titulu zástavní pohledávky) před soupisem zástavy do konkursní podstaty úpadce žádnou (ani zástavní) pohledávku vůči úpadci [ohledně pohledávky zajištěné zástavním právem úpadce nebyl osobním dlužníkem zástavního věřitele a vlastníkem zástavy (zástavním dlužníkem byla třetí osoba)], se po soupisu zástavy do konkursní podstaty úpadce pohlíží na zajištěnou pohledávku takového zástavního věřitele jako na přihlášenou v konkursu a na jeho postavení se přiměřeně aplikuje ustanovení § 28 ZKV o oddělených věřitelích (R 78/2009). To platí i tehdy, dojde-li k soupisu zástavy do konkursní podstaty úpadce po uplynutí propadné lhůty určené věřitelům k přihlašování pohledávek do konkursu (§ 22 odst. 2 ZKV) v důsledku zákonné neúčinnosti právního úkonu, jímž úpadce (jenž nebyl osobním ani zástavním dlužníkem zástavního věřitele) převedl vlastnictví zástavy na třetí osobu (zástavního dlužníka v mimokonkursních poměrech); srov. obdobně R 30/2007.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 244/2012, ze dne 18.12.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. R., zastoupeného JUDr. M.V., advokátem, se sídlem v P., proti žalované Ing. L.K., jako správyni konkursní podstaty úpadce INTERIER PRAHA a. s. v likvidaci, zastoupené JUDr. P.S., advokátem, se sídlem v P., za účasti Global Financial Restructuring Czech, s. r. o., se sídlem v P., zastoupeného Mgr. M.Ž., advokátem, se sídlem v P., jako vedlejšího účastníka řízení na straně žalované, o vyloučení částky 14.035.000 Kč s příslušenstvím ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 41 Cm 73/2004, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. července 2011, č. j. 13 Cmo 400/2006-294, tak, že vstup společnosti Global Financial Restructuring Czech, s. r. o., se sídlem v P., do řízení jako vedlejšího účastníka řízení na straně žalované se připouští. Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 20. července 2011, č. j. 13 Cmo 400/2006-294, se zrušuje a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení

Z odůvodnění :

Rozsudkem ze dne 30. září 2005, č. j. 41 Cm 73/2004-143, zamítl Městský soud v Praze žalobu, kterou se žalobce (J. R.) domáhal vůči žalované [správyni konkursní podstaty úpadce INTERIER PRAHA a. s. v likvidaci (dále též jen „dlužník I“ nebo „úpadce I“)] zaplacení částky 14.035.000 Kč s příslušenstvím (tvořeným osmiprocentním úrokem z prodlení za dobu od 26. září 2002 do zaplacení [bod I. výroku] a rozhodl o nákladech řízení (bod II. výroku).

Soud při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku vyšel zejména z toho, že:

1/ Pozdější úpadce I (jako prodávající) uzavřel dne 29. září 1998 se společností MonReal s. r. o. (dále jen „společnost M“ nebo „dlužník M“ či „úpadce M“) jako kupující kupní smlouvy o prodeji tam označených nemovitostí (dále jen „sporné nemovitosti“); účinky vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí nastaly dne 11. listopadu 1998.

2/ Žalobce (jako zástavní věřitel) uzavřel dne 16. prosince 1999 se společností M (jako zástavním dlužníkem) smlouvu o zřízení zástavního práva ke sporným nemovitostem (dále jen „zástavní smlouva“), k zajištění pohledávky žalobce za společností M ve výši 14.4 miliónu Kč z titulu úplaty za postoupení pohledávky (dále jen „zajištěná pohledávka“) podle smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 12. května 1998 (dále jen „postupní smlouva č. 1“); účinky vkladu zástavního práva do katastru

nemovitostí nastaly dne 28. prosince 1999.

3/ Na základě návrhu ze dne 12. listopadu 1998 byl dne 6. dubna 1999 prohlášen (Krajským obchodním soudem v Praze) konkurs na majetek úpadce I a žalovaná (jako správkyně konkursní podstaty úpadce I), majíc kupní smlouvu ze dne 29. září 1998 za neúčinnou, sepsala sporné nemovitosti dne 12. července 2000 (podle § 15 odst. 1 písm. c/ zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání - dále též jen „ZKV“) do soupisu majetku konkursní podstaty úpadce I.

4/ Na základě návrhu ze dne 23. června 2000 byl dne 18. července 2000 prohlášen (Krajským obchodním soudem v Praze) konkurs na majetek společnosti M; správce konkursní podstaty úpadce M nezahrnul sporné nemovitosti do soupisu majetku konkursní podstaty.

5/ Žalobce přihlásil pohledávku zajištěnou zástavním právem dle zástavní smlouvy do konkursu vedeného na majetek úpadce M s nárokem na oddělené uspokojení; pohledávka byla v konkursu zjištěna.

6/ Správce konkursní podstaty úpadce M se nedomáhal vyloučení sporných nemovitostí z konkursní podstaty úpadce I.

7/ Sporné nemovitosti byly zpeněženy v konkursu vedeném na majetek úpadce I a výtěžek zpeněžení činil 20.050.000 Kč.

8/ Usnesením ze dne 25. září 2002, č. j. 94 K 94/98-910, vyslovil Městský soud v Praze (jako konkursní soud úpadce I) nesouhlas s vydáním (části) výtěžku zpeněžení sporných nemovitostí žalobci, maje za to, že při rozhodování podle ustanovení § 28 odst. 2 ZKV, nelze řešit jako předběžnou otázku platnosti a účinnosti zástavní smlouvy. Přípisem ze dne 11. března 2004, č. j. 94 K 94/98-1221, konkursní soud „doporučil“ žalobci, aby se „oprávněnosti vzniku zástavního práva domáhal soudní cestou“.

Na tomto základě dospěl soud k následujícím závěrům.

1/ I na věřitele, kteří nejsou konkursními věřiteli úpadce (neboť jejich zajištěná pohledávka nesměruje vůči úpadci, ale vůči jinému dlužníku), se vztahuje „právo na redukci výtěžku ve smyslu ustanovení § 28 ZKV za daných podmínek“.

2/ Je zapotřebí, aby právo na oddělené uspokojení platně existovalo, tj. aby platně vzniklo (§ 14 odst. 1 písm. e/ ZKV), eventuálně aby nezaniklo (§ 14 odst. 1 písm. f/ ZKV) a aby vzniklo platně dle hmotného práva.

3/ V daném případě žalovaná (odkazujíc na ustanovení § 6 odst. 3 a § 19 odst. 2 ZKV) právem sepsala sporné nemovitosti do konkursní podstaty (úpadce I), když důvodem soupisu byla neúčinnost kupních smluv a ve věci nebyla podána „evidenční“ (správně excindační) žaloba.

4/ Zástavní smlouva byla uzavřena až po prohlášení konkursu na majetek úpadce I, takže žalobci nevzniklo (ve smyslu § 14 odst. 1 písm. e/ ZKV) právo na oddělené uspokojení (§ 28 ZKV) v konkursu vedeném na majetek úpadce I.

5/ Žalobcova námitka promlčení je neúvodná a „jde mimo rámeček řízení“.

K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 20. července 2011, č. j. 13 Cmo 400/2006-294, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok). Šlo v pořadí o druhý rozsudek odvolacího soudu, když první (rovněž potvrzující) rozsudek odvolacího soudu ze dne 24. dubna 2008, č. j. 13 Cmo 400/2006-222, zrušil Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 28. ledna 2010, č. j. 29 Cdo 4857/2008-255 a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Odvolací soud vyšel dále z toho, že:

1/ Společnost M přihlásila do konkursu vedeného na majetek úpadce I „podmíněně“ pohledávku ve výši 14,4 miliónů Kč vzhledem k sepsání sporných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce I dle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV. Správkyně konkursní podstaty úpadce I tuto pohledávku zcela „podmíněně“ uznala a nepopřel ji ani žádný z konkursních věřitelů. Tato pohledávka byla následně postoupena

(smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 24. března 2003 - dále jen „postupní smlouva č. 2“) žalobci, jenž vstoupil do konkursního řízení na místo konkursního věřitele (společnosti M).
2/ Žalobce přihlásil do konkursního řízení vedeného na majetek úpadce I pohledávku ve výši 1.103.000 Kč, kterou správkyně konkursní podstaty úpadce I uznala a kterou nepopřel žádný konkursní věřitel.

Na tomto základě dospěl odvolací soud k následujícím závěrům.

1/ Vzhledem k tomu, že na majetek úpadce I byl prohlášen konkurs (na základě návrhu na prohlášení konkursu podaného 12. listopadu 1998) dne 6. dubna 1999, sporné nemovitosti byly sepsány do konkursní podstaty úpadce I dne 12. července 2000 z titulu neúčinnosti kupní smlouvy z 29. září 1998 a správce konkursní podstaty úpadce M nepodal vylučovací žalobu, platí ve smyslu § 19 odst. 2 ZKV, že sporné nemovitosti byly do soupisu (konkursní podstaty úpadce I) pojaty oprávněně. Tím je též předurčeno posouzení právního důvodu soupisu; v dalším odvolací soud vychází z toho, že kupní smlouva z 29. září 1998 je neúčinným právním úkonem dle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV.

2/ Neúčinnost kupní smlouvy z 29. září 1998, provázená povinností stanovenou v § 15 odst. 2 ZKV (vydat plnění z neúčinného právního úkonu do konkursní podstaty), vytváří právní stav, jako by uvedené kupní smlouvy nebylo.

3/ Smyslem právní úpravy neúčinnosti právních úkonů dlužníka v ustanovení § 15 ZKV je „obnovit“ z hlediska hodnoty konkursní podstaty majetkový stav, který by tu jinak byl, nebýt účelových dispozic dlužníka, u nichž zákon předjímá úmysl poškodit věřitele. Institut neúčinnosti slouží ve prospěch všech věřitelů, k vyšší míře uspokojení jejich pohledávek z konkursní podstaty.

4/ Třebaže zřízení zástavního práva ve prospěch žalobce by z hlediska případné neúčinnosti právního úkonu dlužníka bylo posuzováno v jiném konkursním řízení, nelze odhlédnout od toho, že zřízeno bylo rovněž ve lhůtě 6 měsíců před podáním návrhu na prohlášení konkursu (§ 15 odst. 1 ZKV). Nejen se zřetelem k tomu nelze připustit, aby se nemovitosti, k nimž zřídila zástavní právo osoba, která nabyla vlastnické právo neúčinným úkonem, „vrátily“ do majetku konkursní podstaty úpadce zatíženy zástavním právem (a byl tak zásadně narušen prospěch všech věřitelů, jejichž přihlášené pohledávky byly řádně zjištěny). Připustit opak znamená, že správkyně konkursní podstaty by uplatnila neúčinnost jen pro zástavního věřitele (jehož zástavní právo bylo zřízeno v době 6 měsíců od zahájení konkursního řízení, do které rovněž spadá nabytí vlastnického práva v důsledku neúčinného úkonu dlužníka).

5/ Kupní i zástavní smlouva ke sporným nemovitostem byly uzavřeny za platnosti úpravy zástavního práva podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“), ve znění účinném do 31. prosince 2000. Odvolací soud nicméně dochází k závěru, že principiální posouzení otázky, zda zástavní právo zřízené vlastníkem, jenž nemovitosti nabyt neúčinným právním úkonem dlužníka, působí vůči správkyni konkursní podstaty (popřípadě konkursní podstatě), lze založit na stejných východiscích, jimiž je ovládána současná úprava a jež Nejvyšší soud formuloval zejména v rozsudku ze dne 26. ledna 2010, sp. zn. 21 Cdo 5061/2008 (jde o rozhodnutí uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 8, ročník 2011, pod číslem 109, které je - stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže - dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu).

6/ Odvolací soud přitom zdůrazňuje (jelikož tehdy platná úprava zástavního práva v zákoně o konkursu a vyrovnání potřebné souvislosti neřešila), že jde o výklad právních důsledků neúčinnosti v poměrech konkursního řízení. Podle (nyní) platné právní úpravy v občanském zákoníku zástavní právo působí vůči každému pozdějšímu vlastníku zastavené věci, nestanoví-li zákon jinak (§ 164 odst. 1 obč. zák.).

7/ Ten, jehož majetková dispozice s uvedenými nemovitostmi se znovu obnovila, v důsledku řádně uplatněné neúčinnosti podle § 15 ZKV (správkyně konkursní podstaty úpadce I), je „pánem“ nad věcí, jako kdyby ke kupní smlouvě nikdy nedošlo.

8/ Odvolací soud i ve sledovaných souvislostech dochází k závěru, že za „pozdějšího vlastníka zastavené věci“ nemůže být považován ten, kdo jím byl dříve než zástavce a jehož vlastnické právo

bylo převedeno úkonem neúčinným podle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV. Námitka promlčení tu nepřichází v úvahu, neboť jde o zákonnou neúčinnost. Ten, vůči němuž nepůsobí zástavní právo, nemá postavení zástavního dlužníka a věc tedy není zatížena zástavním právem.

9/ Nad rámec těchto závěrů odvolací soud dodává, že případné kladné posouzení dobré víry žalobce nemá na předešlé závěry vlivu. Zástavní věřitel nemůže při zastavení nemovitostí spoléhat na to, že by je „přijal v dobré víře, že zástavce je oprávněn tyto hodnoty zastavit“; musí se vždy náležitě přesvědčit zejména o vlastnickém právu zástávce.

Okolnosti (zejména časové), za nichž bylo převáděno vlastnické právo ke sporným nemovitostem, samy o sobě naplňují skutkovou podstatu neúčinného právního úkonu dlužníka a dobrou víru vylučují.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jež výslovně směřuje proti oběma výrokům napadeného rozhodnutí, namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Konkrétně dovolatel uvádí, že odvolací soud v napadeném rozhodnutí překvapivě formuluje zcela jiné důvody pro zamítnutí žalobního návrhu (než ve svém prvním rozsudku), navíc s mylným, respektive s nesprávným, uvedením skutkového i právního stavu sporu zejména u lhůt a úkonů.

V této souvislosti dovolatel odvolacímu soudu především vytýká, že zcela pomíjí skutečnost, že konkurs na majetek úpadce I byl prohlášen dvakrát. Nejprve se tak stalo 6. dubna 1999 (tento konkurs zrušil Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 15. června 1999, č. j. 1 Ko 183/99-68) a podruhé (na návrh představenstva úpadce I) 11. srpna 1999. Odvolací soud vychází (dle dovolatele) pouze z původního data prohlášení konkursu, aniž se zabývá tím, podle kterých lhůt má být posuzována právní stránka sepsání nemovitostí do konkursní podstaty (k němuž došlo 12. července 2000). Dovolatel dovozuje, že ke zrušenému konkursu a jeho lhůtám nelze přihlížet, s tím, že věc lze posuzovat výlučně podle „dat zahájení pravomocného konkursního řízení od 11. srpna 1999“.

Dovolatel se tudíž domnívá, že uzavření kupních smluv ze dne 29. září 1998 je z hlediska ochranné lhůty podle § 15 ZKV právně v pořádku a jde o transakce z těchto důvodů nenapadnutelné. Odvolací soud tak nedůvodně vychází z toho, že kupní smlouvy jsou neúčinným prvním úkonem podle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV, když se odvolává na data původního konkursního řízení, aby tak účelově podepřel své závěry; „to nebylo v konkursním řízení nikdy tvrzeno a uplatněno, vždy se vycházelo z ustanovení § 19 ZKV“.

Také běh lhůt mezi zástavním dlužníkem (úpadcem M) a dovolatelem není v rozporu s ustanovením § 15 ZKV a v průběhu konkursního řízení nebyl napaden věřiteli ani správcem konkursní podstaty, když zástavní smlouvy byly podepsány 6. prosince 1999, do katastru nemovitostí byly vloženy 28. prosince 1999 a konkurs na majetek úpadce M byl prohlášen až 18. července 2000. Subjektivní stránka věci naopak svědčí dovolateli (odvolací soud má o tom sice jiný názor, ale nijak jej nedokládá). Zastavené pražské nemovitosti přestaly být po přestěhování generálního ředitelství pozdějšího úpadce I potřebné pro fungování a výrobu pozdějšího úpadce I, proto byl pro jejich správu založen pozdější úpadce M. Jelikož nemovitosti stále finančně zatěžovaly vlastníka, byly prodány této správcovské firmě (kupními smlouvami ze dne 29. září 1998). Kupní cenu uhradil pozdější úpadce M pohledávkami, které úpadce I uznal 23. ledna 1998 a které na pozdějšího úpadce M převedl dovolatel (12. května 1998). Tyto pohledávky pozdějšího úpadce I významně odbřeměnily a posléze byly plně uznány v přezkumných řízeních úpadce I. Kupní smlouvy byly uzavřeny rok před tím, než u pozdějšího úpadce I nastaly podmínky pro prohlášení konkursu, a to v době (29. září

1998), kdy pro konkursní situaci u úpadce I nebyly důvody ani signály (jak ve zrušujícím usnesení k prvnímu konkursu uvedl Vrchní soud v Praze). Také k uzavření zástavních smluv došlo (6. prosince 1999) před uplynutím ochranné lhůty podle § 15 ZKV.

Podle dovolatele je zřejmé, že data rozhodných právních úkonů předcházela data a termíny, které nemohl znát nebo ovlivnit, a to pochopitelně ani dodatečně. Dovolatel tu vychází i z toho, že mu také svědčí „lepší pořadí“ jeho zástavního práva, když bylo uzavřeno jako jediné ve vztahu k předmětným nemovitostem.

Dovolatel opakovaně tvrdí, že v tomto případě platí pro zařazení předmětných nemovitostí do soupisu konkursní podstaty pouze „fikce“ daná § 19 odst. 2 ZKV, z níž nelze dodatečně vyvozovat neplatnost nebo neúčinnost relevantních kupních a zástavních smluv. Jestliže neproběhlo řízení o vylučovací žalobě (kterou správce konkursní podstaty úpadce M nepodal), pak byla žalovaná (správkyně konkursní podstaty úpadce I) a věřitelé se svými námitkami bez další aktivity vyloučeni z práva a povinnosti tvrzení a dokazování o účinnosti či neplatnosti těchto smluv (a vzhledem k době jejich uzavírání je ostatně takový přezkum již vyloučen).

Odvolací soud celou svou argumentaci staví pouze na tom, že kupní i zástavní smlouvy považuje za neúčinné podle ustanovení § 15 ZKV, k čemuž argumentuje rozsáhlým rozбором toho, co je podle jeho názoru třeba chápat pod obsahem zde uplatňovaného institutu neúčinnosti, přitom však nedokládá, na základě čeho zaměňuje v tomto konkrétním případě ustanovení § 19 ZKV za ustanovení § 15 ZKV. Dovolatel s tím nesouhlasí a považuje své nároky (a uvedené smlouvy) za uzavřené korektně a v souladu se zákonem. Dovolatel se důvodně domnívá (uvádí se dále v dovolání), že zastavené nemovitosti nebyly nabyty ani zastaveny neúčinnými právními úkony dlužníka. K tomu dále cituje z díla Zelenka, J. - Maršíková, J.: Zákon o konkursu a vyrovnání a předpisy souvisící - komentář, 2. vydání, Praha, Linde 2002, str. 544, pasáž, podle které:

„Zápis takového majetku podle § 19 ZKV do soupisu podstaty pouze deklaruje navenek skutečnost, že správce považuje takový majetek za majetek podstaty a nakládá s ním jako s majetkem podléhajícím konkursu. Zapsání určitého majetku do soupisu konkursní podstaty tak umožňuje správci i jeho následné zpeněžení“.

Podle dovolatele jde v podstatě o to, zda k sepsání nemovitostí do soupisu konkursní podstaty došlo podle ustanovení § 19 ZKV, nikoliv podle § 15 ZKV, jak nově uvádí odvolací soud (aniž vysvětluje, proč změnil názor).

Dovolatel se posléze dovolává účinků rozhodnutí o povolení vkladu zástavního práva coby individuálního správního aktu a zdůrazňuje, že proti takovému rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, že takové rozhodnutí je ze zákona nepřezkoumatelné a že soud je jím ve smyslu § 135 odst. 5 o. s. ř. vázán.

Zákonem č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákonem), byl s účinností od 1. ledna 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona (a tudíž i pro spory vedené na jejich základě) použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. prosince 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. prosince 2007). Srov. k tomu též důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. září 2010, sp. zn. 29 Cdo 3375/2010, uveřejněného pod číslem 41/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

V průběhu dovolacího řízení (podáním došlým Nejvyššímu soudu 21. března 2012) vstoupila do řízení jako jeho vedlejší účastník na straně žalované společnost Global Financial Restructuring Czech, s. r.

o. (dále jen „společnost G“). Vstup do řízení odůvodnila tím, že jako konkursní věřitel úpadce I má právní zájem na výsledku řízení v této věci. Případným úspěchem dovolatele by se totiž výrazně zmenšila částka určená k uspokojení pro konkursní věřitele druhé třídy (celkový výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty úpadce I určený k uspokojení věřitelů činí částku 35.990.759,96 Kč) mezi něž patří i společnost G.

Dovolatel pak podáním z 25. listopadu 2013 vznesl námitku nepřípustnosti vedlejšího účastenství, maje vstup vedlejšího účastníka do řízení za neúčelný a odporující ekonomice řízení. Dovolatel klade otázku, zda je důvodné umožnit vstup jednoho z mnoha set konkursních věřitelů v pozici vedlejšího účastníka, jenž může být signálem k tomu, aby ostatní konkursní věřitelé učinili totéž. Tím by se narušilo postavení správce konkursní podstaty (jehož cílem je hájit zájmy společnosti na spravedlivém rozvržení majetkové podstaty mezi všechny věřitele s řádně zjištěnými pohledávkami způsobem, který stanovuje zákon). Snahou o co největší uspokojení svých pohledávek je fakticky veden každý věřitel. V konečném důsledku by se mohli stát vedlejšími účastníky incidenčního sporu všichni přihlášení věřitelé, navíc nepochopitelně až v jeho konečné fázi (v dovolacím řízení), čímž by byl nastolen nežádoucí stav z hlediska hospodárnosti a rychlosti vedení sporu. Společnost G se nadto opírá pouze o svůj ekonomický (majetkový) zájem, který zaměňuje za zájem právní.

K tomu Nejvyšší soud uvádí, že vstup společnosti G do řízení v jeho nynější fázi žádný vliv na hospodárnost a rychlost vedení sporu neměl (k tomu, že vedlejší účastník může vstoupit do řízení též v průběhu dovolacího řízení, srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 1999, sp. zn. 2 Cdon 1843/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 1999, pod číslem 116).

Argumenty snesené společností G jako důvod jejího vstupu do řízení pak právní zájem této společnosti na výsledku řízení osvědčují (dokládají). Obava dovolatele o postavení správkyně konkursní podstaty se pro danou věc projevuje jen jako hypoteticky nastolený problém, když sama správkyně konkursní podstaty úpadce I Nejvyššímu soudu nesdělila, že se obává, že vstup společnost G do řízení ohrozí její postavení. Nadto platí, že vedlejší účastenství nelze založit a udržet proti vůli účastníka, který má být tím, kdo do řízení jako vedlejší účastník vstoupil, v řízení podporován (srov. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2004, sp. zn. 29 Odo 806/2002, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 7, ročník 2004, pod číslem 127 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. května 2013, sen. zn. 29 ICdo 9/2013, uveřejněné pod číslem 89/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Nejvyšší soud proto na základě návrhu dovolatele rozhodl - v souladu s § 93 odst. 2 věty druhé o. s. ř. (přiměřeně aplikovatelného v dovolacím řízení dle § 243c odst. 1 o. s. ř.) - o přípustnosti vedlejšího účastenství společnosti G tak, že je připustil.

Nejvyšší soud pak shledává dovolání přípustným dle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., když zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje řešení otázek dovoláním otevřených v mezích dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., dovolacím soudem pro konkursní poměry beze zbytku nezodpovězených.

Úvodem Nejvyšší soud poznamenává, že skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Závěry, jež Nejvyšší soud k věci zformuloval ve zrušujícím rozsudku ze dne 28. ledna 2010, jímž odklidil první (rovněž potvrzující) rozsudek odvolacího soudu ze dne 24. dubna 2008, jsou pak v tomto dovolacím řízení uplatnitelné jen v omezené míře, neboť (doplněný) skutkový stav věci, z nějž odvolací soud vyšel v nyní napadeném rozhodnutí, vybízí i k posunu závěrů právních.

Dále Nejvyšší soud zdůrazňuje, že ve vztahu mezi jednotlivými dovolacími důvody taxativně vypočtenými v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř. neplatí vztah příčiny a následku (z existence jednoho nelze usuzovat na naplnění druhého); srov. shodně např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. října 2004, sp. zn. 29 Odo 268/2003, uveřejněného pod číslem 19/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek a rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. října 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, uveřejněného pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Při úvaze, zda právní posouzení věci odvolacím soudem je ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. správné, tedy dovolací soud vychází ze skutkových závěrů odvolacího soudu a nezabývá se námitkami, jež dovolatel ke skutkovému stavu věci, z něž byl odvolací soud, snesl prostřednictvím dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.

K dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.

Podle ustanovení § 6 odst. 3 ZKV za podmínek stanovených tímto zákonem patří do podstaty také majetek jiných osob, zejména těch, které jej nabyly na základě neúčinných právních úkonů dlužníka.

V této podobě, pro věc rozhodné, platilo citované ustanovení od 1. května 2000 (po novele zákona o konkursu a vyrovnání provedené zákonem č. [105/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) a do 1. ledna 2008, kdy byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen insolvenčním zákonem, nedoznalo změn.

Podle ustanovení § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV, jestliže byl prohlášen konkurs, jsou vůči věřitelům neúčinné rovněž právní úkony dlužníka, provedené v posledních šesti měsících před podáním návrhu na prohlášení konkursu anebo po podání tohoto návrhu do prohlášení konkursu, kterými převádí věci, práva a jiné majetkové hodnoty ze svého majetku na jiné osoby bezplatně nebo za nápadně nevýhodných podmínek s výjimkou přiměřeného daru osobám blízkým k obvyklým příležitostem.

V této podobě, pro věc rozhodné, platilo citované ustanovení již v době prohlášení konkursu na majetek dlužníka I a do 1. ledna 2008, kdy byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen insolvenčním zákonem, nedoznalo změn.

Dle ustanovení § 19 ZKV, jsou-li pochybnosti, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do podstaty, zapíše se do soupisu podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu (odstavec 1). Soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (odstavec 2). Do uplynutí lhůty k podání žaloby a po dobu do pravomocného skončení řízení o žalobě nesmí správce věc, právo nebo jinou majetkovou hodnotu zpeněžit ani s ní jinak nakládat, ledaže tím odvrací hrozící škodu na majetku, který je předmětem žaloby (odstavec 3).

V této podobě, pro věc rozhodné, platilo citované ustanovení od 25. října 2000 [po novele zákona o konkursu a vyrovnání provedené zákonem č. [370/2000](#) Sb. kterým se mění zákon č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [15/1998](#) Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění zákona č. [30/2000](#) Sb., zákon č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů]. Určovalo-li ustanovení § 19 odst. 2 ZKV v době soupisu sporných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce I (12. července 2000), že žaloba má být podána „proti podstatě“, pak šlo jen o zjevnou

legislativní chybu, jež se do zákona o konkursu a vyrovnání dostala s účinností od 1. května 2000, po novele provedené zákonem č. [105/2000](#) Sb. a kterou odstranil právě zákon č. [370/2000](#) Sb.

Ustanovení § 28 ZKV ve znění, jež od soupisu sporných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce I (12. července 2000) do zrušení zákona o konkursu a vyrovnání (1. ledna 2008) nedoznalo změn, pro věc rozhodném, pak určuje, že věřitelé pohledávek, které byly zajištěny zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, převodem práva dle § 553 občanského zákoníku nebo postoupením pohledávky dle § 554 občanského zákoníku (dále jen „oddělení věřitelé“), mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena ze zpeněžení věci, práva nebo pohledávky, jimiž byla zajištěna (odstavec 1). Výtěžek zpeněžení po odečtení nákladů spojených s udržováním, správou a prodejem zpeněžené věci, práva nebo pohledávky (dále jen "výtěžek zpeněžení") vydá správce odděleným věřitelům se souhlasem soudu. Nebyla-li zajištěná pohledávka plně uspokojena, považuje se její neuspokojená část za pohledávku přihlášenou podle § 20 (odstavec 2). Oddělení věřitelé se z výtěžku zpeněžení uspokojí podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod jejich nároku na oddělené uspokojení. Pro pořadí zákonného zástavního práva je rozhodující den jeho záznamu v katastru nemovitostí; pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitosti je rozhodující doba, kdy soudu došel návrh na jeho zřízení (odstavec 3). Oddělení věřitelé se podle tohoto ustanovení uspokojují do výše 70 % výtěžku zpeněžení na ně připadajícího. Neuspokojenou část pohledávky lze uspokojit v rozvrhu, a to ve třídě, do níž pohledávka podle své povahy patří (odstavec 4). Zajišťovací práva uvedená v odstavci 1 zanikají zpeněžením věci, práva nebo pohledávky v konkursu, a to i v případě, že oddělení věřitelé nepřihlásili své pohledávky (odstavec 5).

1/ Ke vztahu § 15 a § 19 ZKV.

Dovolatel odvolacímu soudu vytýká, že zaměňuje ustanovení § 19 ZKV za ustanovení § 15 ZKV; z této jeho argumentace se ovšem podává nepochopení vzájemného vztahu obou ustanovení, jak byl (již dříve) popsán v judikatuře Nejvyššího soudu.

Podle ustálených judikatorních závěrů Nejvyššího soudu platí, že tam, kde zákon o konkursu a vyrovnání prohlašuje určité právní úkony dlužníka (úpadce) za neúčinné „ze zákona“ (srov. § 4a odst. 1 písm. a/, § 5d odst. 1 písm. d/, § 9c, § 14 odst. 1 písm. a/ a § 15 ZKV), uplatňuje správce konkursní podstaty tuto neúčinnost tím, že sepiše majetek, který v důsledku takového úkonu ušel z konkursní podstaty, do konkursní podstaty (mimo případy v nichž se domáhá navrácení peněžitého plnění nebo náhrady ve formě peněžitého plnění). Srov. k tomu shodně stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. června 2007, Opjn 8/2006, uveřejněné pod číslem 74/2007 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 74/2007“), str. 459 (739), důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. června 2008, sp. zn. 29 Odo 963/2006, uveřejněného pod číslem 110/2008 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 110/2008“) nebo důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2009, sp. zn. 29 Odo 788/2006, uveřejněného pod číslem 114/2009 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 114/2009“). Spory o to, že šlo o neúčinný právní úkon, se v takovém případě vedou (mohou vést) v řízení o vylučovací žalobě podle § 19 odst. 2 ZKV. Odvolací soud tudíž nepochybil (a dovolatel se mýlí, usuzuje-li jinak), jestliže se zabýval tím, zda důvodem, který založil příslušnost sporných nemovitostí ke konkursní podstatě úpadce, byl neúčinný právní úkon dlužníka ve smyslu § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV.

Dovolání proto potud není opodstatněné.

2/ K časové působnosti § 15 odst. 1 ZKV.

Dovolatel odvolacímu soudu v daných souvislostech vytýká, že přehlédl, že konkurs na majetek dlužníka I byl podruhé prohlášen až 11. srpna 1999 a odtud usuzuje, že uzavření kupních smluv ze

dne 29. září 1998 je z hlediska ochranné lhůty podle § 15 ZKV právně v pořádku.

K tomu Nejvyšší soud uvádí, že jakkoli lze odvolacímu soudu vytknout nepřesnou argumentaci (chybný údaj o dni prohlášení konkursu na majetek dlužníka I), toto pochybení nemá žádný vliv na správnost závěru, že kupní smlouvy ze dne 29. září 1998 podléhají (co do možnosti zkoumat jejich zákonnou neúčinnost) režimu ustanovení § 15 odst. 1 ZKV. Dovolatel totiž přehlíží, že konkurs na majetek dlužníka I byl poprvé (6. dubna 1999) i podruhé (11. srpna 1999) prohlášen v rámci stejného konkursního řízení, vedeného u konkursního soudu pod sp. zn. 94 K 94/98 a zahájeného návrhem z 12. listopadu 1998.

Ustanovení § 15 odst. 1 ZKV pak v návěští postihuje jako neúčinné (ze zákona) i právní úkony dlužníka provedené v posledních šesti měsících před podáním návrhu na prohlášení konkursu. Jelikož návrh na prohlášení konkursu byl podán 12. listopadu 1998, je závěr, že kupní smlouvy uzavřené 29. září 1998 mohou být z časového hlediska podrobeny režimu ustanovení § 15 odst. 1 ZKV, správný.

V R 110/2008 Nejvyšší soud též uzavřel, že právo správce konkursní podstaty sepsat určitý majetek do konkursní podstaty se nepromlčuje, promlčuje se však právo správce konkursní podstaty uplatnit (zákonou) neúčinnost právního úkonu (ať již jde o neúčinnost dle § 14 odst. 1 písm. a/ ZKV nebo o neúčinnost dle § 15 ZKV). V rozsudku ze dne 31. května 2010, sp. zn. 29 Cdo 3680/2007 (uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2012 pod číslem 52) Nejvyšší soud tento závěr doplnil potud, že jde o právo, které se promlčuje v obecné tříleté promlčecí době počítané ve smyslu § 101 obč. zák. ode dne prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Poměřením dat prohlášení konkursu na majetek dlužníka I (6. dubna 1999, respektive 11. srpna 1999) s datem soupisu sporných nemovitostí do konkursní podstaty dlužníka I (11. července 2000) lze snadno zjistit, že ani v tomto směru napadené rozhodnutí nevybočuje z mezí ustálené judikatury.

Dovolání tak ani potud není důvodné.

3/ K postavení dovolatele coby zástavního věřitele.

Odvolací soud v tomto ohledu založil své úvahy na názoru, že v konkursních souvislostech má (zákonná) neúčinnost kupních smluv z 29. září 1998 za následek, že zástavní právo zřízené ve prospěch dovolatele zástavní smlouvou z 16. prosince 1999 nepůsobí vůči správce konkursní podstaty (popřípadě konkursní podstatě), jelikož za „pozdějšího vlastníka zastavené věci“ nemůže být považován ten, kdo jím byl dříve než zástavce a jehož vlastnické právo bylo převedeno úkonem neúčinným podle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV. Přitom zdůraznil, že ten, jehož majetková dispozice s uvedenými nemovitostmi se znovu obnovila, v důsledku řádně uplatněné neúčinnosti podle § 15 ZKV (správkyně konkursní podstaty úpadce I), je „pánem“ nad věcí, jako kdyby ke kupní smlouvě nikdy nedošlo.

Tento názor správný není.

Z návěští ustanovení § 15 odst. 1 ZKV se podává, že jde-li o některý z právních úkonů dlužníka v něm vypočtených, učiněný v rozhodném období (srov. argumentaci shora), je takový právní úkon (ze zákona) neúčinný (za předpokladu, že byl prohlášen konkurs na majetek dlužníka) vůči (konkursním) věřitelům dlužníka.

Již ve stanovisku svého občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 17. června 1998, Cpjn 19/98, uveřejněném pod číslem 52/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 52/1998“), Nejvyšší soud při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání ve znění účinném v době prohlášení konkursu na majetek dlužníka I uzavřel, že není vyloučeno, aby majetek konkursní podstaty tvořily

jen věci ve vlastnictví třetích osob, které patří do podstaty v důsledku neúčinných úkonů dlužníka [srov. bod XVII., str. 183 (359) stanoviska]. S účinností od 1. května 2000 se tento závěr podává přímo z ustanovení § 6 odst. 3 ZKV (srov. i důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. května 2006, sp. zn. 29 Odo 707/2004, uveřejněného pod číslem 40/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Důsledkem (zákonně) neúčinnosti právního úkonu dlužníka je (v případě, že ji správce konkursní podstaty náležitě uplatní prostřednictvím soupisu) příslušnost majetku, jenž takovým právním úkonem ušel z dlužníkovy majetku, ke konkursní podstatě dlužníka. Tím, že se stane pro (konkursní) věřitele (ze zákona) neúčinným právní úkon, jímž dlužník převedl vlastnictví svého majetku na třetí osobu, však nedochází k opětovné změně vlastnických poměrů k tomuto majetku. Pro účely zpeněžení (co do práva s tímto majetkem nakládat tak, že se zpeněží) se na takový majetek pohlíží jako na majetek dlužníkův (úpadcův), leč vlastnický je majetek stále připsán oné třetí osobě (jejíž vlastnictví se v případě, že dotčený majetek nebude zpeněžen, opět naplno prosadí jeho vyloučením ze soupisu majetku konkursní podstaty nebo jakmile nastanou účinky zrušení konkursu na majetek úpadce). To dokládá přímo dikce § 6 odst. 3 ZKV, jež o takovém majetku stále hovoří jako o majetku „jiných osob“.

Úvahy odvolacího soudu o tom, že za „pozdějšího vlastníka zastavené věci“ nemůže být považován ten, kdo jím byl dříve než zástavce (rozuměj dlužník I) a jehož vlastnické právo (rozuměj dlužníka I) bylo převedeno úkonem neúčinným podle § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV, jsou tudíž právně bezcenné, jelikož ke změně vlastníka majetku poté, co jej nabyl dlužník M, nedošlo ani tím, že byl sepsán do konkursní podstaty úpadce I coby důsledek zákonné neúčinnosti kupních smluv z 29. září 1998.

Dovolatel tudíž nepřestal být zástavním věřitelem dlužníka I jen proto, že kupní smlouvy z 29. září 1998 byly neúčinnými právními úkony dlužníka I ve smyslu § 15 odst. 1 písm. c/ ZKV a právní posouzení věci odvolacím soudem potud neobstojí.

3/ K postavení dovolatele v konkursu vedeném na majetek dlužníka I.

Měl-li dovolatel postavení zástavního věřitele dlužníka I, pak je zapotřebí též vyložit, jakým způsobem mohl (měl) toto své postavení prosadit (uplatnit) v konkursu vedeném na majetek dlužníka I. K situaci vzniklé tím, že k soupisu majetku třetí osoby, se kterým se pojí věřitelova pohledávka, do konkursní podstaty úpadce dojde až po uplynutí propadné lhůty určené věřitelům k přihlašování pohledávek do konkursu (§ 22 odst. 2 ZKV), se Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi opakovaně vyjádřil, přičemž dospěl k následujícím (judikatorně ustáleným) závěrům:

1/ Bylo-li plnění z neúčinného právního úkonu vzájemné a dlužníkovy plnění z takového úkonu bylo sepsáno do konkursní podstaty, mohou se osoby, jejichž majetek byl takto sepsán a které se o soupisu dozvěděly před uplynutím propadné dvouměsíční lhůty počítané od prvního přezkumného jednání (§ 22 odst. 2 ZKV), domáhat plnění, které samy poskytly pozdějšímu úpadci, přihláškou pohledávky do konkursu (§ 20 ZKV). Dojde-li k soupisu až po uplynutí označené propadné lhůty, považuje se pohledávka, která těmto osobám poskytnutím plnění dlužníku vznikla, za přihlášenou pohledávku a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky [rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2006, sp. zn. 29 Odo 782/2003, uveřejněný pod číslem 30/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 30/2007“)].

2/ Má-li v pořadí první zástavní právo na věci, která není majetkem osobního dlužníka v konkursu, zástavní věřitel, jehož osobní dlužník není v konkursu ani není dlužníkem zástavním, a zástavní dlužník poskytl zastavenou věc (podle § 27 odst. 5 ZKV) do konkursní podstaty dlužníka, který je v konkursu, může se takový zástavní věřitel domáhat vyloučení zástavy ze soupisu majetku konkursní podstaty vylučovací žalobou dle § 19 odst. 2 ZKV. Předpokladem úspěšnosti takového postupu je, že

v řízení o vylučovací žalobě bude prokázáno, že předpokládaný čistý výtěžek zpeněžení zástavy nepřevyší zajištěnou pohledávku tohoto zástavního věřitele. Jinak se na zajištěnou pohledávku takového zástavního věřitele pohlíží jako na přihlášenou v konkursu a na jeho postavení se přiměřeně aplikuje ustanovení § 28 ZKV o oddělených věřitelích. Základní odchylkou v mezích této přiměřené aplikace je, že takový zástavní věřitel nepodléhá omezení kladenému míře uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy odděleným věřitelům ustanovením § 28 odst. 4 ZKV. [rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2008, sp. zn. 29 Odo 938/2006, uveřejněný pod číslem 78/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 78/2009“), na který Nejvyšší soud odkázal i ve zrušujícím rozsudku ze dne 28. ledna 2010].

Jakkoli skutkový stav, z něž vyšel Nejvyšší soud v R 30/2007 a v R 78/2009, není identický se skutkovým stavem zjištěným v této věci, lze pro poměry této věci na základě výše formulovaných závěrů uzavřít, že:

1/ V případech, v nichž zástavní věřitel neměl (jen z titulu zástavní pohledávky) před soupisem zástavy do konkursní podstaty úpadce žádnou (ani zástavní) pohledávku vůči úpadci [ohledně pohledávky zajištěné zástavním právem úpadce nebyl osobním dlužníkem zástavního věřitele a vlastníkem zástavy (zástavním dlužníkem byla třetí osoba)], se po soupisu zástavy do konkursní podstaty úpadce pohlíží na zajištěnou pohledávku takového zástavního věřitele jako na přihlášenou v konkursu a na jeho postavení se přiměřeně aplikuje ustanovení § 28 ZKV o oddělených věřitelích (R 78/2009).

2/ Řečené platí i tehdy, dojde-li k soupisu zástavy do konkursní podstaty úpadce po uplynutí propadné lhůty určené věřitelům k přihlašování pohledávek do konkursu (§ 22 odst. 2 ZKV) v důsledku zákonné neúčinnosti právního úkonu, jímž úpadce (jenž nebyl osobním ani zástavním dlužníkem zástavního věřitele) převedl vlastnictví zástavy na třetí osobu (zástavního dlužníka v mimokonkursních poměrech); srov. obdobně R 30/2007.

3/ Tím, že se na dovolatele (zástavního věřitele) pohlíží (má pohlížet) v konkursu vedeném na majetek úpadce I od soupisu sporných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce I (od 11. července 2000) v rozsahu týkajícím se jeho zástavní pohledávky jako na přihlášeného (zástavního) věřitele [v situaci, kdy není pochyb o tom, že dovolatel v konkursu vedeném na majetek úpadce I požadoval uspokojení své zástavní pohledávky ze zajištění (ze zástavy)], vzniká současně povinnost řádného přezkumu takové pohledávky při zvláštním přezkumném jednání. Pouze oddělenému (zástavnímu) věřiteli, jehož zajištěná pohledávka byla v konkursu řádně zjištěna, totiž lze vydat [v rozsahu na něj připadajícím, bez omezení dle § 28 odst. 4 ZKV (R 78/2009)] čistý výtěžek zpeněžení zajištění (zástavy) v režimu § 28 ZKV.

4/ Pro dokreslení (pro úplnost) lze poukázat na závěry, jež v podobných souvislostech pro poměry podléhající režimu insolvenčního zákona zformuloval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 28. března 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011, uveřejněném pod číslem 112/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Nejvyšší soud tudíž uzavírá, že napadené rozhodnutí neobstalo v rovině právní v závěru, že dovolatel není zástavním věřitelem, což vedlo k pominutí otázek, jež souvisí s postavením dovolatele v konkursu vedeném na majetek úpadce I (s tím, že jde o přihlášeného věřitele). Veden chybným úsudkem o tom, že zástavní právo zřízené ve prospěch dovolatele zástavní smlouvou z 6. prosince 1999 nepůsobí vůči správce konkursní podstaty úpadce I (popřípadě konkursní podstatě), nezkoumal odvolací soud ani otázku, zda zástavní pohledávka dovolatele (přihlášeného věřitele) byla v konkursu vedeném na majetek úpadce I řádně přezkoumána a zjištěna (okolnost, že dovolatel je konkursním věřitelem úpadce I též v rozsahu týkajícím se pohledávky náležející původně úpadci M, tu význam nemá). Přitom bez zodpovězení této otázky rovněž nelze uzavřít, že byly splněny

podmínky pro vydání odpovídajícího čistého výtěžku zpeněžení zajištění (zástavy) dovolateli (zástavnímu věřiteli).

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí opět zrušil včetně závislého výroku o nákladech řízení a vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

K (rovněž ohlášenému) dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. Nejvyšší soud uvádí, že napadené rozhodnutí neobstálo již v rovině právní a v mezích dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. neuplatnil dovolatel jiné argumenty než ty, s nimiž se Nejvyšší soud vypořádal výše. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se jinak nepodávají ani ze spisu.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)